

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail ism@ism.dk

Dato: 13. januar 2010

JET/ J.nr. 2009-9119

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 14. december 2009 følger hermed indenrigs- og socialministerens endelige svar på spørgsmål nr. 144 (SOU Alm. del).

Spørgsmål nr. 144:

"Ministeren bedes kommentere henvendelserne af 2., 10. og 11. december 2009 fra Danske Døves Landsforbund vedrørende Cochlear Implant - CI, jf. SOU alm. del - bilag 78 og SOU alm. del - bilag 82 samt AD/bilag."

Svar:

Indledningsvis bemærkes, at Danske Døves Landsforbunds henvendelse også vedrører Undervisningsministeriets område. Derfor har Indenrigs- og Socialministeriet bedt Undervisningsministeriet bidrage til besvarelsen.

Danske Døves Landsforbund anfører i deres henvendelse, at de har oplevet et drastisk fald i tegnsprogstilbuddene til børn, som vokser op med tegnsprog som deres første sprog.

Der er ingen tvivl om, at den nuværende udvikling, hvor stort set alle døve børn CI-opereres samt den teknologiske udvikling på høreapparatområdet, som er til gavn for andre børn med svær hørenedsættelse, betyder faldende efterspørgsel efter tilbud til de stadig færre børn, som har brug for tegnsprog. Men der skal selvfølgelig fortsat være tegnsprogstilbud til de børn, som har behov herfor.

Indenrigs- og Socialministeriet har i samarbejde med Undervisningsministeriet igangsat en ekstern undersøgelse af både det specialiserede hjælpemiddelområde og kommunikationsområdet. Formålet med undersøgelsen er at få belyst, om kommunerne lever op til deres forpligtelser på hjælpemiddel- og kommunikationsområdet, og om de lever op til kommunalreformens mål

om at skabe bedre sammenhæng og helhed i opgaveløsningen og fremme brug af tilbud i nærmiljøet. Undersøgelsen forventes afsluttet primo 2010.

Danske Døves Landsforbund anfører endvidere, at det ikke længere er muligt at opretholde skoletilbud, hvor undervisningen udelukkende foregår på tegnsprog, samt at familier oplever, at det kan være meget svært at få støtte til tegnsprogskurser.

Udviklingen i CI-operationer betyder, at det bliver sværere at opretholde tilbud til tegnsprogsbrugende børn lokalt. Undervisningsministeriet oplyser, at man er opmærksom på problemet og følger udviklingen på de lands- og landsdelsdækkende tilbud, bl.a. Center for Høretab og Center for Døvblindhed og Høretab.

Hverken Undervisningsministeriet eller Indenrigs- og Socialministeriet har kendskab til, at det er svært at få støtte til tegnsprogskurser. Tværtimod viser en undersøgelse foretaget af Videnscenter for Høretab i 2008, at forældre til CI-opererede børn oplever, at kommunerne giver tegnsprogsfaglige tilbud i stedet for tilbud, der sætter fokus på det auditive og talesproglige, og som dermed i højere grad kan føre til, at barnet udvikler en hørelse og et talesprog og dermed kan integreres i normalsystemet.

På Indenrigs- og Socialministeriets område kan der efter servicelovens § 41 ydes støtte til nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år med en betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktions-eвне eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Der kan efter denne bestemmelse blandt andet ydes støtte til merudgifter som følge af forældres eller andre pårørendes deltagelse i kurser, der har til hensigt at gøre det muligt at kommunikere med barnet/den unge.

Der er mulighed for at yde støtte til hjælp til betaling af kursusafgift, rejseudgifter, merudgifter ved opholdet, materialer og eventuelle udgifter til pasning af børn, der ikke deltager i kurset. Der kan desuden gives kompensation for tabt arbejdsfortjeneste ved deltagelse i kurser i arbejdstiden.

Det er kommunen, der ud fra en konkret vurdering træffer afgørelse om, hvorvidt der kan ydes støtte til hjælp til betaling af tegnsprogskurser i det enkelte tilfælde. Forældre til et barn med et hørehandicap kan klage over afslag på støtte til hjælp til betaling af tegnsprogskurser efter servicelovens § 41 til det sociale nævn.

Undervisningsministeriet har oplyst, at døve og hørehæmmede på Undervisningsministeriets område har samme ret til specialpædagogisk bistand som andre elever med særlige behov. Det er således kommunalbestyrelsens

ansvar at sikre, at de nødvendige forudsætninger for at yde den specialpædagogiske bistand tilvejebringes.

Af bekendtgørelse om folkeskolens undervisning i tegnsprog fremgår, at tegnsprogsundervisning skal gives til elever, der har så omfattende et høretab, at de – uanset brug af tekniske hjælpemidler, som for eksempel brug af høreapparat eller Cochlear Implant – afskæres fra eller har meget store vanskeligheder med at opnå sikker kommunikation ved hjælp af tale.

Undervisningen er et supplement til folkeskolens fag og emner, og undervisningen varetages af lærere, der gennem fornøden uddannelse og efteruddannelse eller på anden måde har tilegnet sig de fornødne forudsætninger.

Karen Ellemann

/ Karin Ingemann